

Motor for khmerernes vej ud af fattigdom

Mænd, som banker deres koner. Kvinder, der ikke må gå alene ud, og familier, som ikke kan brødføde sig selv. Udfordringer er der nok af for de kvindelige trænere, som arbejder frivilligt på at øge velstand og ligestilling blandt khmererne i Mekong-deltaet

Af Mette Vinggaard og Søren Nordahl Friis, Soc Trang

Ho Chi Minh sender os et saligt smil fra sin plads foran Vietnams gule stjerne, der oplyser væggen på det lille støvede partikontor. Det er en varm eftermiddag i november, og vi har sat Ho Thi Kim Duyen og Tran Thi Binh Trang i stævne i Truong Khanh kommune.

Ho er gift med landsbylederen og driver selv en lille skrædderforretning. Hun har to børn - en dreng på syv og en lille pige på 21 måneder. Familien er den rigeste i deres landsby.

Tran kommer fra en fattig familie. Både hendes far og hendes bror kører Xe Om, knallerttaxi. Tran tager det arbejde, hun kan få som daglejer i rismarkerne. Derudover sælger familien lidt dagligvarer foran deres hus. Som mange af områdets khmerer ejer familien ingen jord og er afhængige af at købe alle madvarer.

Men på trods af deres forskellige baggrund har Ho og Tran to ting til fælles: De er begge kvindetrænere for PACODE-programmet og er hver ansvarlige for at træne en gruppe kvinder i deres landsby. Og de er begge fuldt ud overbeviste om, at kvinderne kan være motoren bag khmerernes vej ud af fattigdom.

Mændene regerer

"I Vietnam er det traditionelt kvinderne, som står for husholdningen og pengeregnskabet," siger Tran - "fordi de er bedre til det."

"Mændene kan slet ikke finde ud af det med penge. De ville ødsle dem væk," tilføjer Ho grinende, Men selv om kvinderne har styr

på pengene, er det stadig mændene, der regerer over familien. Til tider på uhyre brutal vis. For nylig blev en kvinde fra samme gruppe som Ho og Tran banket ihjel af sin mand.

Der er alvorlige miner omkring bordet, da denne oplysning kommer frem. Men ingen ser overraskede ud.

Nu arrangerer Woman's Union så et kursus for kvindetrænere om, hvordan man undgår at blive banket af sin mand. Derefter er det Ho og Trans og de andre trænere opgave at give den viden videre til medlemmerne i deres grupper.

Et andet sted i provinsen bliver en kvindetræner fulgt af sin mand til møderne i gruppen. Han stoler ikke nok på hende til at lade hende træffe beslutninger uden opsyn.

Fremgang for kvinderne

Men situationen for kvinder i Vietnam har forbedret sig gradvist, understreger Ho og Tran hårdnakket. Kvinder har større indflydelse i samfundet og hjemmet. Ho har så travlt med sin skrædderforretning og sit arbejde for PACODE, at hendes mand ofte må lave maden.

"Selv om jeg har meget travlt nu, vil jeg gerne arbejde mere for at tjene flere penge, så jeg kan sikre mine børn en god uddannelse" siger hun og stikker datteren et sugerør fra bordet at lege med.

Tran lægger ikke skjul på sit personlige motiv til at være frivillig kvindetræner. Ud over at hjælpe andre kvinder, får hun også selv færdigheder, hun håber vil bringe mere

Khmererne

Vietnam har de seneste år oplevet et stort økonomisk boom. Men vækstspringet er langt fra ligeligt fordelt. De halvanden million khmerer i Mekong Deltaet er en af de etniske minoriteter, der sakker agterud.

Med PACODE Allianceprogrammet (Participatory Community Development in An Giang and Soc Trang) arbejder Dansk Vietnamese Forening sammen med CARE Danmark og Organisationen for Vedvarende Energi for at forbedre khmerernes ringe forhold i to provinser, An Giang and Soc Trang i Mekong Deltaet.

Programmet fokuserer især på at give kvinderne viden og muligheder for at forbedre deres eget liv. Frivillige kvindetrænere sørger for, at der nedsættes kvindegupper i landsbyerne, hvor medlemmerne trænes i sundhed, sanitet, opsparing og iværksættelse. Træningen bliver gennemført i samarbejde med Women's Union, som er allianceprogrammets lokale partner.

velstand til hendes egen familie.

"Mine børn skal gå i skole og afslutte deres uddannelse, så de ikke er tvunget til hårdt fysisk arbejde i marken ligesom mig," siger hun.

Men det er ikke let at tjene penge uden at eje jord i det frodige delta. Og der er en verden til forskel fra at være jordløs daglejer til at skulle anvende kreditprogrammer og oprette og drive forretning, erkender hun.

Gamle kønsroller

Hverken Ho eller Tran har gået i skole længere end 8. klasse. Alligevel er de ikke i tvivl om, at uddannelse er den bedste måde at fremme ligestillingen og udviklingen i Vietnam.

"Fattige mennesker på landet står op med solen og arbejder i markerne, indtil solen går ned igen. De er fastholdt i gamle kønsroller. De har aldrig mulighed for at se andre steder og se, at det godt kan være anderledes. Viden er vigtig. Det er det, jeg ønsker at give min datter", siger Ho og ser ned på Nhu Y, der leger med sin mors hat på gulvet, ganske uvidende om de store planer, der bliver lagt for hende.

Mette Vinggaard og Søren Nordahl Friis er praktikanter i Vietnam udsendt af DVF's partner i PACODE projektet, CARE Danmark

Ho Thi Kim Duyen (th.) og Tran Thi Binh Trang skal lære andre kvinder i Soc Trang-provinsen at tage ansvar for at forbedre deres eget og familiens liv.

Desværre er ikke alle vietnamesiske mænd enige i, at kvinder har noget at skulle have sagt